

Examenul de bacalaureat național 2020
Proba E. b)

Limba și literatura maghiară maternă

Test 7

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt! A megadott kérdésekből, feladatokból kiindulva értelmezze a verset körülbelül két oldalnyi összefüggő szövegben!

Tóth Árpád: Boldog csönd

Ó, boldog a kis lusta tó,
Szelid képeket ringató,
Partja virágtól roskadó,
S ha este jön a posta-ló,
Bús nagy feje rádől, s mohó,
Hűs kortyot inni néki jó.

És boldogok a fellegek,
Mily könnyű mind! Mind fenn lebeg!
Milyen halványan lengenek!
Álomraj és sóhajsereg,
Ha emberszívből felremeg,
Nem ily szelid. A szív beteg.

És boldogok a vén fenyők,
Hullámos, dús, zöld függönyök,
Mögöttük alkony jajja nyög,
S boldog e jaj a lomb mögött:
Szent, terhes alkony, most szülöd
Áldott leányod –, ő a Csönd.

Őt várom, vak már a szobám,
A négy fal roppant halovány.
S jön a rejtelmes, néma lány,
Megcsókolja hűsen a szám.
Szívem megáll s boldog. Talán.

(1913)

Forrás: Tóth Árpád összegyűjtött versei és versfordításai. Osiris Kiadó, 2000.87.

- a. Milyen stílusalakzatot rejt a cím? Értelmezze a vers egészének összefüggésében! 5 pont
- b. Mi jellemző a versbeszéd hangnemére? 5 pont
- c. Milyen képek segítségével jeleníti meg a tájat, s benne az embert? 5 pont
- d. Melyik stílusirányzat(ok) sajátosságai ismerhetők fel a költeményben? 5 pont

A költemény értelmezésének módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a kérdések/feladatok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat/válaszoljon a kérdésekre!

Az impresszió

A művészek az epifánia révén a látás új technikáját dolgozzák ki, s olykor úgy tűnik, mintha a festő helyébe akarnának lépni. Az epifánia technikája azonban jellegzetesen irodalmi eljárás, amelynek nincs pontos megfelelője a képzőművészetek elméletében. Ám nem véletlen, hogy Proust a *Bimbózó lányok árnyékában* című művében hosszan elidőzik egy nem létező festő, Elstir képeinek leírásánál, akinek művészetében párhuzamosságok ismerhetők fel az impresszionisták műveivel. Elstir úgy ragadja meg a dolgokat, amilyenek azok az első pillantásban tűnnek, abban az egyetlen igazi pillanatban, amelyben értelmünk még nem lépett közbe, hogy megmagyarázza, amit látunk, s amelyben még nem helyettesítettük az általuk keltett benyomást azokkal az ismeretekkel, amelyekkel a dolgokról tudunk. Elstir tehát a dolgokat közvetlen impressziókra redukálja, s egyfajta „metamorfózisnak” veti alá őket. Ugyanígy Manet, aki azt állítja, hogy „csak egyetlen igaz lehetőség van: megragadni az első benyomást, amit látunk”, s hogy „nem egy tájat, egy tengerpartot, egy alakot festünk, hanem egy táj, egy tengerpart, egy alak impresszióját a nap egy adott órájában”; Van Gogh, aki valami örökérvényűt akar kifejezni figuráiban, ám a „színek vibrálásán keresztül”; Monet, aki „Impressziónak” nevezi el egyik képét, ezáltal akaratlanul is nevet adva az egész mozgalomnak; Cézanne, aki azt hangoztatja, hogy az általa megfestett almában a tárgy lelkét, alma mivoltát akarja ábrázolni – mindannyian intellektuális rokonságról tesznek tanúbizonyságot a késő szimbolizmusnak azzal az áramlatával, amelyet „epifanikusnak” nevezhetünk. [...] A művészetre többé nem mint az esztétikai eksztázis megragadásának és elidőzésének útjára, hanem mint a megismerés eszközére tekintenek.

(Umberto Eco: *A Szépség születése, részlet*)

epifánia = jelenés; egy olyan érzelmi pillanat, amelyben a dolgok új fényben, jelentéstelienek tűnnek fel

a. Készítsen öt pontban vázlatot a szövegből!	5 pont
b. Értelmezze az alábbi szavakat a szöveg kontextusában:
<i>impresszió, redukálja, metamorfózis, vibrálás, eksztázis</i>	5 pont
c. Tagolja bekezdésekre a fenti szöveget! Indokolja válaszát!	5 pont
d. Érveljen 10–15 mondatban a kijelentés igazságtartalma mellett/ellen: <i>Minden embernek szüksége van a művészetekre!</i>	10 pont
Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvi igényesség, helyesírás.	5 pont

Megjegyzés: A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben *Térszerkezet és értékrend az epikus művekben* címmel egy ön által választott magyar szépirodalmi mű *(pl. Arany János: Szondi két apródja, Jókai Mór: Az arany ember, Kós Károly: Varju nemzetség vagy más olvasott mű)* alapján! Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve az alábbi feladatsorban javasolt értelmezési szempontokat, de kiegészítheti ezeket más szempontokkal is!

a. a választott epikus mű műfaji sajátosságai	5 pont
b. a térszerkezet jellemzői	5 pont
c. a térszerkezet és értékrend viszonya	5 pont
d. a szereplők megjelenítésének eljárásai	5 pont

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, nyelvi igényesség, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása. 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.